

Spis treści

Przedmowa

Przedmowa.....	9
Wstęp.....	11
I. Zanim pojawił się sołtys.....	25
II. Sołtys wchodzi na arenę, złoty wiek sołtysa.....	47
1. Narodziny urzędu sołtysa i jego rola w życiu wsi.....	51
2. Organizacja i codzienne życie mieszkańców wsi sołeckiej.....	76
3. Skromne początki samorządu wiejskiego.....	96
III. I sołtysi, i wójtowie.....	103
1. Przemiany w życiu wsi: od czynszu do folwarku i pańszczyzny... ..	107
2. Sołtysi i wójtowie we wsi folwarczno-pańszczyźnianej.....	139
3. Blaski i cienie samorządu wsi folwarczno-pańszczyźnianej.....	151
4. A tu i ówdzie inaczej.....	164
5. Bohaterowie i ofiary.....	172
6. Pierwsze próby reform, epizod kościuszkowski.....	192
IV. Od I rozbioru do kongresu wiedeńskiego.....	205
1. Austriackie porządki w Galicji.....	206
2. Sytuacja wsi polskiej w państwie pruskim.....	216
3. Cząsy Księstwa Warszawskiego.....	225
V. Od kongresu wiedeńskiego do uwłaszczenia chłopów.....	235
1. Procesy regulacyjne na ziemiach polskich w granicach Prus.....	236
2. Regulacja w Rzeczypospolitej Krakowskiej.....	247
3. Rabacja, Jakub Szela, Wiosna Ludów i uwłaszczenie chłopów w Galicji.....	251
4. Królestwo Polskie, czyli ostatni uwłaszczony chłop w Europie ...	268
VI. Sołtysi i wójtowie autonomiczno-samorządowej wsi pod zaborami..	289
1. Autonomiczno-samorządowa jednostkowa gmina galicyjska.....	291
2. Pruska samorządowa gmina jednostkowa.....	307
3. Samorządowa gmina zbiorowa w Królestwie Polskim.....	319

VII. Polityczne i społeczno-gospodarcze życie uwłaszczonej wsi polskiej pod zaborami (1848–1914).	339
1. Polityczna i społeczno-gospodarcza działalność chłopów polskich w Prusach i II Rzeszy.	340
2. Chłopi i wieś w politycznym i społeczno-gospodarczym życiu autonomicznej Galicji oraz konstytucyjnych Austro-Węgier.	352
3. Ruszyło się i Królestwo.	373
VIII. W latach Wielkiej Wojny	393
IX. Czasy II Rzeczypospolitej	407
1. Spadek po zaborach i tymczasowe regulacje samorządowego życia wsi	409
2. Sołtysi i wójtowie w świetle ustawy o ustroju samorządu gminnego z 1933 r.	427
3. Formy i przejawy politycznej i społeczno-gospodarczej aktywności wsi w II RP	440
X. Lata wojny i okupacji	469
1. Ogólna charakterystyka życia wsi polskiej pod okupacją	471
2. Sołtysi i wójtowie na ziemiach polskich w granicach III Rzeszy.	482
3. Sołtysi i wójtowie w Generalnej Guberni.	488
XI. Od samorządu gminnego do jego stalinowskiej atropy	501
1. Lata nadziei, lata rozczarowań	503
2. Bardzo smutne lata	525
XII. Chłopi i wieś w postalinowskiej PRL	541
1. Raz zielone, raz czerwone	543
2. Powoli w stronę samorządu	566
XIII. Wraca stare, rodzi i rozwija się nowe	583
Zakończenie	599
Wykaz skrótów	607
Wykaz źródeł i literatury	613
Indeks nazwisk	631
Skorowidz miejscowości i nazw etniczno-geograficzno-historycznych	651